

Концептуальний підхід до забезпечення економічної безпеки суб'єкта господарювання

Франчук В. І., д. е. н., проф., Львівський державний університет внутрішніх справ

Значну роль у забезпеченні економічної безпеки організації відіграє її концепція. Під концепцією забезпечення економічної безпеки організації автором розуміються як взаємопов'язані й такі, що впливають один із одного загальні погляди на сутність, зміст та основні структурні елементи діяльності, пов'язані з забезпеченням економічної безпеки, та зв'язки між ними. Її сутність і зміст полягають у тому, що організація як відкрита система піддається деструктивним впливам зовнішнього і внутрішнього середовищ, і стаючи в такий спосіб об'єктом загроз, здійснення яких може викликати небезпеку, яка може призвести до втрати самостійності та цілісності. З іншого боку, в основі розвитку організації лежать корпоративні економічні інтереси, для реалізації і задоволення яких здійснюється відповідна діяльність.

На практиці досить часто має місце, коли реалізуючи власні інтереси, організація перешкоджає реалізації чи задоволенню інтересів інших юридичних чи фізичних осіб, в тому числі тих, що визначені у відповідних угодах чи законодавстві. Діяльність організації, що спрямована на реалізацію власних інтересів, також може мати негативні наслідки для інших об'єктів чи соціально-економічних відносин у цілому, тобто може набувати форми загрози. В свою чергу така її діяльність також може обернутися для неї у формі загрози.

Для протидії цим загрозам потрібно, щоб соціально-економічна система розглядалася і сприймалася її менеджментом і державними органами управління як об'єкт і суб'єкт загрози й одночасно як об'єкт безпеки. В основі протидії цим загрозам має бути безпекознавча філософія управління, тобто управління через призму безпеки. Воно реалізується завдяки знанням теорії безпеки соціальних систем, культури безпеки та управлінського способу мислення, де безпека розуміється як процес, що вмонтований в усі видові функції організації і спрямований на протидію як внутрішнім, так і зовнішнім загрозам, а також процес, який не створює умов для виникнення загроз в силу прийнятих управлінських рішень менеджментом організації. З іншого боку, протидіяти загрозам потрібно через функцію безпеки, яка має притаманні тільки їй видові функції, форми, методи, сили і засоби. Два напрями протидії загрозам природно пов'язані між собою та розділені умовно. Перший – це невидимий процес, від якого залежить якість і ефективність функції безпеки, а другий – видимі конкретні дії, спрямовані на протидію загрозам.

Таким чином, концептуально забезпечення економічної безпеки організації здійснюється через загальні і видові функції безпеки й управлінську діяльність, в основі якої має бути безпекове мислення у керівників і менеджерів. Концептуальні засади забезпечення економічної безпеки розкривають саму сутність та зміст економічної безпеки як наукової категорії

так і практичної діяльності. Вони є визначальними при формуванні методології забезпечення економічної безпеки організації.